

tu je zodpověděti záporně. Jde tu o předpis veřejnoprávní, jež jest zachovati přesně, má-li z něho vzejíti účinek, jež s ním zákon pojí. Stranám není dáno na vůli, by veřejnoprávní předpisy libovolně měnily a zakládaly právní účinky, podmíněné určitou formou, beze zachování této formy. Předpisuje-li tudíž zákon v §u 6 již k zatímnému ustanovení zřizence obecního volbu po provedené veřejné soutěži, při čemž dále stanoví, kdo je vyloučen z hlasování, nemohou úkony tyto býti nahrazeny mlčením obecního zastupitelstva k tomu, že někdo přijat byl do obecní služby s opomenutím tohoto předpisu. Z jednání starosty obce nemohl žalobci vzejíti proti obci nárok, podmíněný veřejnou soutěží a volbou obecního zastupitelstva, k nimž nedošlo. Ježto žalobce neprokázal, že byl podle zákona přijat za zřizence prozatím na rok podle §u 6 zák., nelze mluvit o jeho nároku na trvalé ustanovení, podmíněné podle §u 7 a 8 přijetím prozatímným.

Čís. 3808.

Kdo zastupuje ruský stát na československých soudech?

(Rozh. ze dne 6. května 1924, R I 319/24.)

Užší správní komise hlavního města Prahy žádala, by ruskému státu v Praze, který je vlastníkem stavební parcely čís. kat. 28/3 zřízen byl opatrovník v osobě Dra Vratislava Č-a pro jednání o zpátečnou koupi, po případě pro vyvlastňovací řízení o tomto pozemku. Soud prvního stádu opatrovníka ustanovil, rekursní soud k rekursu zastupitelstva Svazu Sovětských Socialistických Republik v Praze zrušil napadené usnesení.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc rekursnímu soudu, by, doplně řízení, znovu o rekursu rozhodl.

Důvody:

Dovolací rekurs právem vytýká napadenému usnesení, že se rekursní soud nezabýval vůbec otázkou legitimace stěžovatele, t. j. Zplnomocněného Zastupitelstva Svazu Sovětských Socialistických Republik (SSSR) v Praze k rekursu. O této legitimaci mělo býti rozhodnuto již rekursním soudem, dříve než vešel ve věcné vyřízení rekursu, ježto v první řadě bylo zkoumati, zda uvedené Zplnomocněné Zastupitelstvo SSSR je skutečně oprávněno v této věci činiti podání na soud a jednati před soudem, t. j. zda lze je uznati ať již přímo za stranu anebo za oprávněného zástupce strany, na věci skutečně účastněné. Kdyby nebylo možno, otázku tu zodpověděti kladně, nebylo by možno o stížnosti jednati, nýbrž musila by stížnost, již rekursní soud napadeným usnesením věcně vyřídil, býti odmítnuta. Otázku tu nelze proto pominouti mlčením, jak učinil rekursní soud, jemuž v první řadě náleželo, by uvažoval o legitimaci stěžovatelově. Zplnomocněné Zastupitelstvo SSSR prohlásilo v rekursu výslovně, že podalo návrh, tudíž i rekurs, jménem

ruského státu, jehož orgánem a zástupcem byla v roce 1914 císařská ruská vláda, a dovolává se v tomto směru uznání svého prozatímními smlouvami ze dne 5. června 1922, uvedenými v zatímní platnost nařízeními vlády republiky Čsl., ze dne 7. srpna 1922, čís. 258 a 259 sb. z. a n., mimo to předložilo ověřený dopis ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. září 1923, čís. 149.431. Uvedené prozatímní smlouvy ne-
jednají však o Zplnomocněném Zastupitelstvu SSSR, nýbrž o zastupi-
telstvech Ruské socialistické federativní sovětské republiky (RSFSR)
a Ukrajinské socialistické sovětské republiky (USSR), byly sjednány
s vládami těchto republik a obsahují v čl. 1. výslovné ustanovení, že
nepředbíhá se dohodou v nich uvedenou řešení otázky uznání de jure
vlády druhé země, uvádějí přesně oprávnění, poskytnutá zastupitel-
stvům republik, těmito smlouvami zřízeným, a v posledním odstavci
čl. 11. přiznává vláda Československé republiky (ČSR) vládám RSFSR
a USSR a jejich orgánům práva právnické osoby, pokud budou na území
ČSR o b c h o d n ě činnými. Teprve uvedený dopis ministerstva zahra-
ničních věcí z 10. září 1923 běže na vědomí utvoření Svazu Sovětských
Socialistických Republik a vykonávání mezinárodních styků Svazu a
republik Lidovým Komisariátem zahraničních věcí SSSR, dále běže na
vědomí, že zplnomocněná zastupitelství RSFSR a USSR v ČSR svěřila
řízení všech svých záležitostí Zplnomocněnému Zastupitelství SSSR
v ČSR. Jde tu tudíž o útvary a orgány, o nichž uvedené prozatímní
smlouvy se aspoň přímo nezmiňují. Bude proto nutno v první řadě vy-
šetřiti dotazem u příslušného ústředního úřadu, jaké právní postavení
zaujímá Zplnomocněné Zastupitelstvo SSSR při jednání před soudem,
pokud je na území ČSR činnó jinak než obchodně (čl. 11). Ve svém
rekursu podotýká toto Zplnomocněné Zastupitelstvo, že návrh na zru-
šení opatrovníka nebyl podán jménem vlády SSSR, nýbrž přímo jmé-
nem ruského státu. Přes to však bude nutno zjistiti, zda Zastupitelstvo
to není orgánem vlády RSFSR ve smyslu čl. 11 posl. odstavce smlouvy,
ježto tvrdí samo o sobě, že nastupuje jménem ruského státu, jehož
orgánem a reprezentantem byla cí s . r u s k á v l á d a, z čehož dá se
jedině souditi, že stotožňuje se s vládou nynějšího ruského státu, jsouc
jejím orgánem podle čl. 11. Ježto v tomto případě nejde o činnost ob-
chodní, nebylo by dle uvedené smlouvy možno přiznati stěžovateli právo
právnické osoby, a tím i legitimaci k rekursu, jež by bylo odmítnouti,
zejména když čl. 1 vylučuje dosud uznání de jure vlády RSFSR. Bude
proto povinností rekursního soudu, by napřed rozhodl o otázce legiti-
mace stěžovatelovy k rekursu a teprve potom rozhodl ve věci.

Čís. 3809.

Řízení dle druhého odstavce čl. 310 obch. zák. jest řízením proza-
timním, jde pouze o osvědčení předpokladů prodeje a usnesení soudu,
vyhovující návrhu, není na závalu opačnému rozřešení právního poměru
pořadem práva.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, R I 320/24.)